

Birken Barnehage – plan for psykososialt barnehagemiljø

For å nå målene i denne planen og overholde kravene i loven, skal personalet:

- Jobbe systematisk for å skape et godt og trygt miljø. Tilrettelegge miljø inne og ute slik at vennskap fremmes, forhindre konflikter
- Ta felles ansvar for å fremme respekt og toleranse mellom barna i barnehagen.
- Bygge gode relasjoner mellom de ansatte, mellom de ansatte og barna, og barna imellom.
- Vise respekt for og anerkjenne hvert enkelt barn. Alle barn skal bli sett og hørt i løpet av dagen, bla. navnesanger, hilse på barna når de kommer
- Fremheve positiv språkbruk og positiv atferd.
- Aktivt styrke barns selvbilde (mestre) og sørge for at barna opplever tilhørighet i et positivt fellesskap.
- Ha voksenrollen i fokus, og være bevisste ansatte som møter barnet på en god måte.
- Være aktivt deltakende, mentalt til stede og oppmerksomme på barns trivsel og samhandling.
- Være spesielt oppmerksomme på sårbare barn og barn i risiko, som kan være særlig utsatt for krenkelseser.
- Observasjon av enkeltbarn og barnegrupper.
- Være seg bevisst egne holdninger og verdier.
- Involvere foresatte i det forebyggende arbeidet

Barnehagens plan for å oppdage og avdekke at barn ikke har det bra

Plikt til å følge med:

- Personalet i barnehagene må være oppmerksomt og nærværende til stede.

Det betyr i praksis:

- At personalet har skjerpet oppmerksomhet på det de ser, hører og opplever i relasjon til enkeltbarn og i situasjoner enten det er inne eller ute i lek, i måltider eller i ulike pedagogiske aktiviteter.
- At personalet har skjerpet fokus på hvordan de på en åpen og «vennlig-nysgjerrig» måte tar imot det som observeres og formidles gjennom kropp og ord.
- At personalet har et ansvar som gode rollemodeller både for barna og for hverandre.
- At observasjonsrutiner, strukturerte og avklarte forventninger til den ansattes ansvar i ulike situasjoner er avklart som en del av barnehagens kvalitetsarbeid.

Metoder:

- Tilstedeværende og deltakende ansatte
- Barnesamtaler.
- Foreldresamtaler.
- Åpenhet om enkeltbarn.
- Systematisk observasjon av barna.
- Vurdere de ansattes atferd og holdninger (se vedlegg 3).
- Fokus på gruppeledelse og sosial kompetanse.
- Å kartlegge miljøet når det er behov (se vedlegg 4).
- Utarbeide tydelige felles verdier og holdninger som praktiseres (se vedlegg 5).
- Ha oversikt over situasjonen.
- Diskutere og reflektere (se vedlegg 5 og 6).

Selv om barnet har profesjonelle ansatte rundt seg i barnehagen, er det fortsatt de foresatte som kjenner barnet best og er ekspert på eget barn. Alle foresatte har derfor det grunnleggende ansvar for barna sine, og må melde ifra til barnehagen dersom de har mistanker om at krenkende atferd forekommer i barnehagen. Dette gjelder ikke bare deres eget barn, men også andres barn. De foresatte er barnas viktigste rollemodeller, og de må være bevisste på hvordan de selv opptrer og omtaler andre.

Barnehagens rutiner for kartlegging og undersøkelser etter bekymringsmelding

- a) Ved vold/og seksuelle overgrep trår avvergingsplikten inn:
    - Ring Barnevern og politi (mistanke vold og overgrep)
  - b) Ved krenkelser/mobbing:
    - Den som har observert eller observerer krenkende atferd informerer barnehagens leder straks. Gjelder saken leder, er det barnehageeier som skal informeres. Beskriv så konkret som mulig hva som har skjedd - den ansattes tolkning av situasjonen.
    - Barnehagen lager en skriftlig plan som inneholder følgende punkter:
      - a) hvilke problemer tiltakene skal løse
      - b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
      - c) når tiltakene skal gjennomføres
      - d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
      - e) når tiltakene skal evalueres.
- Foresatte til den/de som blir utsatt for handlingene og den som utfører krenkende handlinger blir informert og tatt med på råd.
  - Informasjon til personalet (ved behov).
  - Evaluering av tiltakene som er iverksatt etter samtaler og observasjon av barna. Samme dag, dagen etter og tett oppfølging første uke. Deretter oppfølging ved behov.
  - Evaluering på avdelingsmøter etter 1-2 uker. Drøfte eventuelle nye eller endrede tiltak.
  - Ny(e) samtale(r) med foresatte/barn ved behov.

- Jevnlige evalueringer – til saken er løst. Minst 1 gang/mnd. – oftere ved behov.

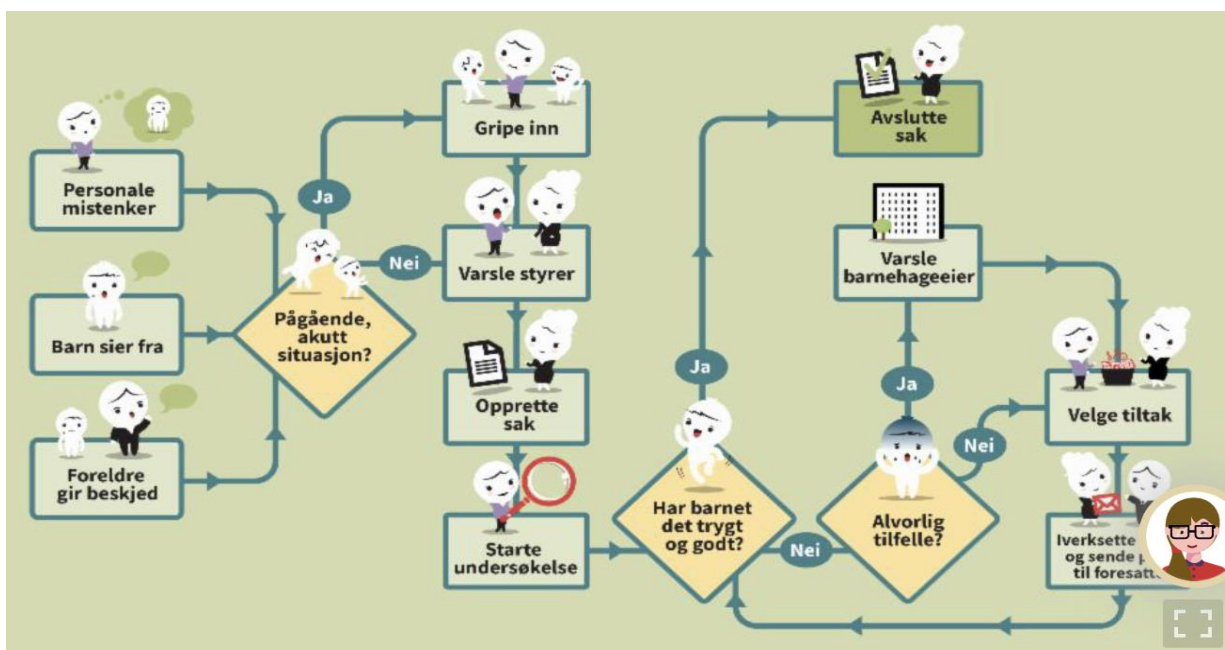
Barnehagens mal for tiltaksplan

Spørsmål	Ansvar	Gjennomført (dato,sign)
• Hva skal tiltakene løse?		
• Hvilke tiltak er planlagt?		
• Når skal tiltakene gjennomføres?		
• Hvem skal gjennomføre tiltakene?		
• Når skal tiltakene evalueres?		

Barnehagens rutiner for dokumentasjon av kartlegging/undersøkelser etter melding fra foreldre/barn/ansatt/andre

- Opplysningene oppbevares i barnemapper pbl kidplan. Pedagogisk leder og styrer har tilgang til barnemappene. De opplysninger som er nødvendig for å sikre barnet en trygg hverdag gis også andre voksne som er rundt barnet. Opplysningene i barnemappen slettes når barnet slutter. (Personvernloven av mai 2018)
- Personalmappe i låsbart arkivskap. Opplysninger i personalmappen slettes når den ansatte slutter (Personvernloven av mai 2018)

PBL mentor – rutiner og beredskapskort, tiltaksplan, sjekklister og risikovurderinger

Disse 3 bildene er hentet fra Bergen kommune

<p>Varme - for forebygging</p> 	<p>For å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vær tilstede og tilgjengelig. Vis at du bryr deg • Still spørsmål, lytt aktivt. Bruk barnesamtaler jevnlig. • Kartlegging av miljøet og relasjoner • Etabler og vedlikehold et godt og tillitsbasert foreldresamarbeid • Fokus på det gode fellesskapet. • Kunnskap om hvordan skape og opprettholde inkluderende leke- og læringsmiljø. • Kunnskap om hvordan legge til rette for gode vennskap og sosiale bånd i barnegruppen. • God kjennskap til Skyfritt. Felles forståelse – vit hva dere skal se etter. 	<p>Verktøy og ressurser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mal for barnesamtaler • Skjema for kartlegging av miljø • «Bussen» • Informasjonshefte foreldresamarbeid • Kontaktbarometer foresatte • Forebyggende aktiviteter for godt psykososialt miljø • ICDP • Inkluderende leke- og læringsmiljø • Skyfritt: Hvordan kan mobbing se ut
<p>Se barnet - for å oppdage</p> 	<p>Når man kjenner på en uro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snakk med kolleger om bekymringen din. • Vær tett på de aktuelle barna. • Gjør observasjoner – benytt gjerne observasjonsverktøy som passer den aktuelle situasjonen. • Snakk med barna, dersom det er en mulighet. • Bruk sosiogram/kontaktbarometer for kartlegging av relasjoner. • Drøft funn i personalgruppen. Bruk gjerne refleksjonsspørsmål. • Søk råd eller bistand hos barnehagens ressursteam. 	<p>Verktøy og ressurser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observasjonsverktøy • Barnesamtaler • Sosiogram/kontaktbarometer • «Bussen» • Refleksjonsspørsmål personal • Skyfritt veiledningsteam
<p>Inkludere - handle for endring</p> 	<p>Dersom mistanken bekreftes/ikke avkreftes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informer styrer og evt. øvrige ansatte som må informeres. • Opprett sak og innkall til første møte. Følg saksang ihh. støttesystem. • Ta utgangspunkt i observasjoner i utarbeidelse av tiltak. • Formuler ønsket situasjon/mål for arbeidet. • Iverksett tiltak. • I personalgruppen: gjør en etisk vurdering av prosessen med barnet i fokus. • Dersom tiltak ikke fører frem: koble på Team Skyfritt. • Lukk sak i enighet med involverte parter. 	<p>Verktøy og ressurser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsplan • Forslag til ulike tiltak • Samtaleguide foresatte • Barnet først – Skjema for etiske vurderinger • Team Skyfritt • Trygge barn – de voksne sitt ansvar; et støttesystem
<p>Ettervarme - for fremtiden</p> 	<p>Veien videre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha en langsiktig plan. • Vær tilgjengelig. Følg opp alle parter så lenge det vurderes som nødvendig. • Lytt og lær: hva trenger barnegruppen nå? Hva trenger enkeltbarnet? • Sett ord på. Bekreft. • Vis at du bryr deg om. • Vær våken. 	<p>Verktøy og ressurser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forandingsfabrikken • Dialogmodellen

Vedlegg 1:

Hentet fra Bergen kommune sin plan/Skyfritt

Aktivitetsplan

«Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.»

Lov om barnehager § 42

Planen gjelder: _____

Barnehage/avdeling: _____

Ansvarsperson: _____

Representant fra ressursteam: _____

Steg 1 – mottatt varsel om bekymring

Dato for mottatt varsel:
Mottaker:
Bakgrunn for bekymring: ☐ Barnehagens observasjoner ☐ Utsagn fra barnet ☐ Henvendelse fra foreldre ☐ Annet (utdyp)
Hva handler bekymringen om – beskriv:

Steg 2 – undersøkelser

Barnehagen foretar nødvendige undersøkelser. Dette kan dreie seg om samtale med foreldre, samtale med barnet/barna, observasjoner el. annet. Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste jf. barnehageloven § 3, skal legges til grunn. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Hvilke undersøkelser har barnehagen gjort?	
--	--

Hva har kommet frem i undersøkelsene?	
Er det nødvendig med ytterligere undersøkelser? Utdyp.	

Steg 3 – Møte før iverksetting av tiltak

I dette møtet fremlegges denne aktivitetsplanen. Når enighet om tiltak, signerer partene som er tilstede, bakerst i dokumentet.

Dato:	
Til stede i møtet:	
Tiltak som iverksettes – (ved flere tiltak kan disse godt nummereres)	
Beskrivelse av tiltak – hvordan skal dette gjøres i praksis:	
Begrunnelse for valg av tiltak – hvilke problemer skal tiltakene løse	
Mål for prosessen (beskriv gjerne ønsket situasjon):	
Når igangsettes tiltak – dato:	
Ansvarlig for tiltak:	
Dato for oppfølgingsmøte:	

Steg 4 – evalueringsmøte

Dato:	
Til stede i møtet:	
Har tiltak hatt ønsket effekt? Foresatte: <i>Konkretiser hvordan tiltaket har hatt effekt. Opplever foresatte at problemet er avhjulpet?</i>	

Har tiltak hatt ønsket effekt? Barnehagen: <i>Konkretiser hvordan tiltaket har hatt effekt. Opplever barnehagen at problemet er avhjulpet?</i>	
Har barnet, foresatte og barnehagen en felles opplevelse om at barnet har det trygt og godt i barnehagen?	☐ Ja – gå til lukking av sak ☐ Nei – gå til neste punkt – nye tiltak*

* Hvis nei: Kopier steg 3 (boksen som omhandler tiltak) og steg 4 (boksen som omhandler evaluering). Gjentas til saken kan lukkes.

Steg 5 – lukke sak

Barnet, foresatte og barnehagen har en felles opplevelse av at barnet har det trygt og godt i barnehagen. Konkretiser fra alle parter.	
---	--

*Barnehagen lager egen plan for vedlikeholdsarbeid ihh. punkt om ettervarme i handlingsveileder

Dato og signatur

Signeres i første møte, ved enighet om tiltak.

_____
Ansvarsperson/styrer

_____
Representant fra ressursteam

_____
Forelder

Dato og signatur

Signeres når sak er avsluttet.

_____
Ansvarsperson/styrer

_____
Representant fra ressursteam

_____
Forelder

Vedlegg 2:

Mal for møte om krenkende atferd i barnehagen.

(Skal ligge i barnets mappe med kopi til foresatte, sammen med vedlegg 1)

Møtedato/år: _____

Deltakere på møtet: _____

Hva saken gjelder:	Tiltak/evaluering:	Ansvar:
--------------------	--------------------	---------

Neste oppfølgingsmøte, dato/år: _____

Bergen, dato/år: _____

_____
Underskrift foresatt/foresatte

_____
Underskrift pedagogisk lede

_____
Underskrift leder

Vedlegg 3:

Vurdere de ansattes atferd og holdninger (vedlegg 3).

Utdrag fra Årsplanen 01.11.21: «Vi har respekt for forskjellighet og er åpne for ulike synspunkter og nye måter å tenke på. Et godt samarbeidsklima i personalgruppen er viktig for barnets trivsel, foreldrenes trygghet og stabilitet i personalgruppen. Gjennom felles refleksjon utfordrer vi vår egen praksis og holdninger. Personalet i Birken har som mål å følge med på hva som skjer innen barnehagesektoren, som eksempelvis ny forskning, samt delta på ulike kurs og seminarer.»

I ulike møtefora diskuterer og reflekterer vi blant annet:

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor
Refleksjon s-spørsmål fra udir.no	Idemyldring, åpen refleksjon, øve opp god tilbakemeldingskultur Vi er en liten barnehage som sammen jobber i team. Vi bruker våre felles møtearenaer til å diskutere, reflektere og vurdere vårt arbeid.	Alle	Utvikle barnehagen som lærende organisasjon. Vi er i en evig og konstant utvikling. Kunnskap om utviklings og endringskompetanse er viktig for å jobbe til det beste for barna, foreldre og personalet.
PBL mentor	Regelmessig gjennomgang av rutiner og beredskapskort Eks. for påkledning, mobilbruk m.m.	Alle, Barne- hagen har også en egen HMS- ansvarli g.	For å utfordre nåværende holdninger og foreta nødvendige holdningsendringer. FNsBarnekonvensjon. For å ivareta barnehageloven, herunder §§41-43.
Utfordre våre tanker og handlinger	Refleksjonsspørsmål, ulike caser, personalet deltar på ulike kurs og seminarer bla. Fagwebinar fra Bergen kommune og Stine Sofie Barnehagepakke. Planleggingsdager og personalmøter er planlagte møtedager hvor vi bevisst griper tak i ulike områder og problemstillinger vi ønsker å bli bedre på.	Alle	FNsBarnekonvensjon Barnehageloven Rammeplanen Kompetanseheving For å få nye perspektiver må vi evaluere gamle systemer. Vi driver hele tiden med evaluering og vurdering av vårt arbeid. Dette gjør vi for å vedlikeholde kompetansen til oss ansatte og samtidig utvikle oss i takt med barnehageutviklingen (forskning, nasjonale og lokale føringer).

Å kartlegge miljøet når det er behov (vedlegg 4).

Utdrag fra Årsplanen 01.11.21: «Hva er et godt psykososialt barnehagemiljø?

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer ikke bare fravær av krenkelser, men at barnet selv
opplever at det er trygt og godt i barnehagen, at de er inkludert i barnegruppen og opplever å
være betydningsfulle for fellesskapet. Et godt leke- og læringsmiljø omfatter alle deler av det

psykososiale miljøet, slik som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing.»

Hva	Hvordan	Hvem	Hvorfor
Miljø	<p>Lek og lekpregede aktiviteter i barnehagen fremmer inkludering i barnefellesskapet, vennskap, trivsel og utvikling av sosiale ferdigheter. Vi har det siste året jobbet med større og mindre lekegrupper i forbindelse med rekomp og den voksnes rolle i leken. Gjennom færre antall barn per gruppe, kom den voksne tettere på og kunne bedre støtte og følge opp enkelt barn.</p> <p>I tillegg utforsker vi ulike lekemiljø for å se hvordan dette utvikler barnas samspill i lek. Barnehagens rom er stadig i endring for å holde tritt med barnas utvikling, behov og interesser. Vi har fokus på kvaliteten på det fysiske miljøet, fordi den har betydning for det psykososiale miljøet. Utformingen av inne- og uteområdet kan for eksempel ha betydning for å hindre mobbing og utestenging (s.45: Prop. 96 L (2019–2020) - regjeringen.no)</p>	Alle ansatte Barns- og foreldres medvirkning	<p>Alle barn har krav på et trygt og godt miljø både inne og ute. Vi voksne har en plikt til å avverge at barn utsettes for de krenkelser som loven gir anvisning på.</p> <p>Barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring. Samspill og interaksjon med andre mennesker er avgjørende for barnets utvikling, lek og læring.</p>

Vedlegg 5

Ved mobbing/krenkende atferd utført av ansatt/leder

Utdrag fra Årsplanen 2021/2022: «§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt. Å krenke et barn er i grunnleggende strid med barnehageansattes rolle og ansvar, det er et grovt tillitsbrudd og helt uakseptabel atferd. Derfor er det innført en skjerpet aktivitetsplikt hvis barn blir krenket av en som jobber i barnehagen.»

Aktivitetsplan ved mobbing/krenkende atferd utført av ansatt/leder – i hht Bhl § 43:

- 1) Den som har observert eller observerer krenkende atferd informerer barnehagens leder straks. Gjelder saken leder, er det barnehageeier som skal informeres. Beskriv så konkret som mulig hva som har skjedd - den ansattes tolkning av situasjonen.
- 2) Samtale/møte med ansatt dersom saken gjelder en annen ansatt. Samtale med barnehageeier dersom saken gjelder leder. Den ansatte/leder skal få tilbud om å ha med en tillitsperson i møtet.
- 3) Lage en tiltaksplan (se under for mal)
- 4) Avhengig av hvor alvorlig saken er, vurdere å gi den ansatte/leder en skriftlig advarsel.
- 5) Foresatte til den/de som blir utsatt for handlingene blir informert og tatt med på råd.
- 6) Informasjon til personalet (ved behov).
- 7) Evaluering av tiltakene som er iverksatt etter samtaler og observasjon av den ansatte/leder. Deretter oppfølging ved behov.
- 8) Evaluering etter 1-2 uker. Drøfte eventuelle nye eller endrede tiltak.
- 9) Ny(e) samtale(r) med ansatt/leder ved behov.

Tiltaksplan ved mobbing/krenkende atferd utført av ansatt/leder I hht Barnehageloven § 43:

Spørsmål	Ansvar	Gjennomført (dato,sign)
• Hva skal tiltakene løse?		
• Hvilke tiltak er planlagt?		
• Når skal tiltakene gjennomføres?		
• Hvem skal gjennomføre tiltakene?		
• Når skal tiltakene evalueres?		

Vedlegg 6

Barnehagens oppvekstmiljø – jfr Bhl § 41-43

1. januar 2021 fikk barnehagen et nytt regelverk for barnehagemiljøet. Den nye loven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Utdrag fra Årsplanen 2021/2022: «Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer ikke bare fravær av krenkelses, men at barnet selv opplever at det er trygt og godt i barnehagen, at de er inkludert i barnegruppen og opplever å være betydningsfulle for fellesskapet. Et godt leke- og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, slik som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelses, trakassering, vold og mobbing.»

Mål for vårt psykososiale barnehagemiljø:

- Birken barnehage skal fremme barnets fysiske og psykiske helse. Vi skal forhindre mobbing, krenkelses, utestengelse i ulike situasjoner.
- Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider av seg selv i samspill med andre.
- Vi skal støtte barnet når det opplever motgang og berømme mestring. Vi skal sørge for at barna for nok ro og hvile, bevegelse og motoriske utfordringer.
- Vi skal ha en felles forståelse av vårt ansvar for å forebygge, oppdage og følge opp omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- Dagens personalgruppe er informert om avvergingsplikten, opplysningsplikt og meldeplikt. Avvergingsplikten - plikt.no» (ÅP, 21/22, s.21)

Vi benytter udir.no sitt [støttmateriell til rammeplanen](#), [påstander i Ståstedsanalysen for barnehager](#), samt [Evaluerings spørsmål](#)

Evaluerings spørsmål – Personalets forhold til barna

Spørsmål	JA	NEI	Tiltak	Evaluering
Er personalet i vår barnehage anerkjennende og støttende i forhold til barns initiativ?				
Bli alle barna sett og akseptert i like stor grad, uavhengig av atferd?				
Sikrer vi at alle barn blir sett og akseptert?				
Opplever alle barn å bli inkludert i fellesskapet?				
Får noen barn mye oppmerksomhet fra personalet – mer enn andre barn?				
Får noen barn lite oppmerksomhet fra personalet – mindre enn andre barn?				
Kan en se at det har blitt et mønster i at personalet har lettere for å tro på noen barns forklaring på konflikter enn andre i gruppa?				
Har vi voksne større tålmodighet med enkelte barn i gruppa enn andre, når det gjelder å følge dem opp/hjelpe dem?				
Bli noen barn raskere avbrutt/avvist av oss ansatte enn andre når de tar kontakt med oss?				
Er alle ansatte bevisste på at barn ikke alltid klarer å skille spøk/ironi? Ironi skal ikke brukes!				
Er de ansatte bevisst på å ikke snakke «over hodene» på barna?				

Evaluerings spørsmål – Barns psykososiale barnehagemiljø

Spørsmål	JA	NEI	Tiltak	Evaluering
Er miljøet i vår barnehage preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse, varme og respekt?				
Er samspillet barna imellom preget av likeverdighet og veksling av hvem som bestemmer og hvem som til enhver tid får være med?				
Er det en trygg og avslappet tone preget av humor, spontanitet, oppmuntring og glede?				
Brukes denne planen aktivt gjennom barnehageåret?				
Er barns psykososiale miljø tema i barnehagens foreldresamtaler?				
Er barnehagen et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider av seg selv i samspill med andre?				
Har vi en felles forståelse av vårt ansvar for å forebygge, oppdage og følge opp omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep?				
Er dagens personalgruppe oppdatert på HMS og avvergingsplikten, opplysningsplikt og meldeplikten?				

Spørsmål til refleksjon

Barnehageloven § 41: Nulltoleranse og forebyggende arbeid

- ❖ Hva handler nulltoleranse om?
  - Mål: Stanse uønskede handlinger/hendelser mot/med andre barn som oppleves negativt for barnet (situasjonsavhengig)

- ❖ Hva tenker dere kan være viktige tiltak (på egen avdeling eller base) for å forebygge tilfeller der barn ikke har et trygt og godt miljø?
  - Små lekegrupper (2-4 barn)
  - Lydhøre sensitive voksne som er tilstede
  - Fjerne «triggere» som f.eks: for få av like leker
- ❖ Hvordan vil du karakterisere et barns krenkende adferd overfor andre barn?
  - Utestenging, ta leker fra andre barn, verbale ytringer som trigger

Barnehageloven § 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt

- ❖ psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)
- ❖ Hvem er omfattet av aktivitetsplikten i din barnehage?
  - ALLE
- ❖ Hva gjør dere dersom dere har mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt?
  - Bruker skjema og vedlegg fra barnehagen

Barnehageloven § 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen

- ❖ Hva gjør du hvis du ser en kollega/ansatt krenke et barn?
  - Nulltoleranse, melder fra til styrer/eier
- ❖ Hvor går din grense for å karakterisere kollegaer sin adferd overfor andre barn som krenkende?
  - Nulltoleranse
  - Mer bevisst på å se på det med et profesjonelt syn
  - Flytte fokus fra hjerte til hode
  - Bevisste holdninger
  - Være obs på maktmisbruk
- ❖ Barns rett til å bli hørt og lyttet til
- ❖ Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, hvordan vurderer dere og håndtere dere dette?
  - Lydhøre og sensitive voksne, tolke verbale og non-verbale uttrykk
  - Medvirkning
  - Lekemiljøer/Lekegrupper
- ❖ Alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø. Hvordan ser dere alle barn? Hva tenker dere er forskjellen på å høre og lytte?
  - Dele inn i mindre lekegrupper
  - Aktiv lytting og «passiv» høring
  - Lytte til kroppsspråk

Barnehagens organisering

- ❖ Hvordan setter dere sammen barnegruppene (barnehagens organisering), og hva er de faglige begrunnelsene for det?
  - Lekegrupper i partall 2 – 4
  - Barnegruppene på bakgrunn av ulike observasjoner (alder, utviklingsnivå, lekeinteresse, osv.)
  - I mindre lekegrupper kommer personalet tettere på leken og kan følge med, samt veilede barna ved behov.
  - I mindre lekegrupper er sansynligheten for at vennskap opprettes større, og vennskap forebygger mobbing.
- ❖ Hvordan setter dere sammen smågrupper (måltid, tur, tema-arbeid, samlingsstunder, og andre situasjoner), og hva er de faglige begrunnelsene for det